

Міністерство освіти і науки України
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

04074. Київ, Вишгородська, 19

Тел. 430-02-60, 430-43-90

e-mail: nenc@nenc.gov.ua

14 вересня 2023

№209

Голові обласної ради

Департаментам (управлінням) освіти і
науки обласних, Київської міської
військових адміністрацій

**Інформаційний лист щодо використання матеріальної бази куточка
живої природи закладів загальної середньої та позашкільної освіти за
призначенням**

Організація простору у класах Нової української школи спрямована на забезпечення комфортного перебування дітей у школі та позашкільлі і активне здобуття знань, умінь та практичних навичок.

Міністерство освіти і науки України у своєму наказі № 283 від 23 березня 2018 року **«Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації освітнього простору Нової української школи»** рекомендує створювати у класах, лабораторіях куточки живої природи.

Куточки живої природи створюються у закладах загальної середньої та позашкільної освіти з метою проведення здобувачами освіти лабораторних і практичних занять з природознавства, біології, екології, трудового навчання, навчальних шкільних та студентських практик, науково-дослідницької, природоохоронної та екскурсійної діяльності.

Діяльність куточків живої природи регламентується **Положенням про куточок живої природи загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів** (наказ МОН України № 456 від 09.08.2002 зареєстровано в Міністерстві юстиції України 29 серпня 2002 р. за № 715/7003).

Партнерами в організації діяльності і наповнення природними об'єктами куточків живої природи, що діють або організовуються в закладах загальної середньої освіти, є **заклади позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку, які мають величезний позитивний досвід в організації цієї діяльності.**

Заклади позашкільної освіти активно співпрацюють із закладами загальної середньої освіти щодо реалізації Концепції «Нова українська школа».

Нині заклади загальної середньої та позашкільної освіти знаходяться на стадії формування рівноправного партнерства з чітко позначеним розподілом функцій у навчанні та вихованні здобувачів освіти. На цій основі взаємні зв'язки налагоджуються за умови спільного вирішення освітніх проблем, упорядкування, корекції та координації зусиль з метою стимулювання розвитку здобувачів освіти, створення необхідної інфраструктури для забезпечення освітнього процесу.

Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді МОН України всіляко підтримує розвиток проектної діяльності із закладами загальної середньої освіти. Наприклад, ініційовані НЕНЦ проекти «Зелена лабораторія» та «Школа в природі» спрямовані на розвиток співпраці закладів загальної середньої освіти та закладів позашкільної освіти (детальна інформація на сайті НЕНЦ <https://nenc.gov.ua>).

Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді Міністерства освіти і науки України координує діяльність обласних, районних та міських еколого-натуралістичних центрів, станцій юних натуралістів, гуртків, профільних філій, дитячих ботанічних садів (дендропарків), профільних відділів палаців та будинків творчості дітей та юнацтва. Еколого-натуралістичним напрямом охоплено понад 84940 вихованців, учнів, слухачів за аграрним, еколого-біологічним, хімічним профілями. Кількість проектів, конкурсів, акцій та інших масових заходів з учнівською молоддю за еколого-натуралістичним напрямом щорічно становить більше 70, а в окремі роки, з урахуванням обласних етапів та регіональних заходів, становить більше 100.

Куточки живої природи, які створені (створюються) у закладах загальної середньої та позашкільної освіти, є чудовою базою для проведення дослідницької, дослідно-експериментальної, проектної діяльності із здобувачами освіти різних вікових категорій; є інструментарієм для впровадження STEM-освіти тощо.

Організація діяльності куточків живої природи в закладах освіти сприяє розвитку метапредметних компетентностей здобувачів освіти: пізнавальної, практичної, творчої, соціальної, екологічної, комунікативної, інформаційної. Ці компетенції особливо затребувані сьогодні і, як очікується, будуть ще більш затребувані в майбутньому у зв'язку з відновленням та розвитком національної економіки, забезпеченням Продовольчої безпеки нашої країни і світової спільноти.

На сайті Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді (<https://nenc.gov.ua>) є методичні рекомендації щодо організації роботи куточка живої природи, тематика і методика навчально-дослідних та науково-дослідницьких робіт.

Важливим підсумком успішного виконання дослідження є апробація результатів своїх творчих робіт на конкурсах, форумах, науково-практичних конференціях, які щорічно організовує і проводить НЕНЦ, наприклад: Всеукраїнського конкурсу дослідницько-експериментальних робіт з природознавства «Юний дослідник», Всеукраїнського конкурсу юних зоологів

та тваринників, Всеукраїнського форуму «Дотик природи», Всеукраїнського конкурсу дитячого малюнка «Зоологічна галерея» та інші.

І як висновок: створення куточків живої природи в закладах освіти сприятиме:

- забезпеченню вільного вибору кожною дитиною напрямку та виду діяльності;
- впровадженню особистісно-орієнтованих технологій, компетентнісного та діяльнісного підходів;
- створенню умов для соціально-педагогічної, психолого-педагогічної підтримки дітей та молоді «групи ризику», соціально вразливих груп; профілактиці асоціальної поведінки в дитячому й молодіжному середовищі;
- профілізації освітнього процесу;
- організації допрофільної та профільної підготовки здобувачів освіти;
- розвитку інформаційних та комунікативних технологій;
- творчому, інтелектуальному, духовному та фізичному розвитку дітей і молоді; забезпеченню їхніх культурних потреб і змістовного дозвілля.

Шановні колеги! З огляду на вищевикладене, Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді МОН України як координатор еколого-натуралістичної освіти в Україні, рекомендує сприяти збереженню/створенню/організації куточків живої природи в закладах освіти для проведення дослідницької, експериментальної, освітньої та професійної проєктної діяльності із здобувачами освіти.

З повагою

Директор

A handwritten signature in blue ink, written over a horizontal line, positioned between the word 'Директор' and the name 'Володимир ВЕРБИЦЬКИЙ'.

Володимир ВЕРБИЦЬКИЙ